Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

1. detsember 2022*

Eelotsusetaotlus – Ühine põllumajanduspoliitika – Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) – Määrus (EL) nr 1305/2013 – Investeerimistoetus – Riigisisesed õigusnormid, mis seavad toetuse andmise tingimuseks, et taotleja esitab tema nimele väljastatud tunnistuse loomakasvatusettevõtte registreerimise kohta ja näitab, et taotluse esitamise ajal on tema põllumajandusettevõtte toodang vähemalt 8000 eurot

Kohtuasjas C-409/21,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Varhoven administrativen sad (Bulgaaria kõrgeim halduskohus) 14. juuni 2021. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 2. juulil 2021, menetluses

DELID EOOD

versus

Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond „Zemedelie“,

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja president M. L. Arastey Sahún (ettekandja), kohtunikud F. Biltgen ja J. Passer,

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– DELID EOOD, esindaja: *advokat* T. Zlateva,

– Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond „Zemedelie“, esindaja: *advokat* G. Sabev,

– Bulgaaria valitsus, esindajad: M. Georgieva ja L. Zaharieva,

– Euroopa Komisjon, esindajad: G. Koleva ja A. Sauka,

* Kohtumenetluse keel: bulgaaria.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT 2013, L 347, lk 487; parandus ELT 2016, L 130, lk 1), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2017. aasta määrusega (EL) 2017/2393 (ELT 2017, L 350, lk 15) (edaspidi „määrus nr 1305/2013“), artiklit 17.

2 Taotlus on esitatud Bulgaaria õiguse alusel asutatud ühe osanikuga osaühingu DELID EOOD (edaspidi „Delid“) ja Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond „Zmedelie“ (riikliku põllumajandusfondi tegevdirektor, Bulgaaria) (edaspidi „FNA tegevdirektor“) vahelises kohtuvaidluses selle üle, et viimane keeldus rahastamast tema investeeringut linnufarmi seadmete hankimiseks.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus (EL) nr 1303/2013

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT 2013, L 347, lk 320), artikli 65 „Rahastamiskõlblikkus“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Kulude rahastamiskõlblikkus määratakse kindlaks riiklike eeskirjade põhjal, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses või fondispetsiifilistes eeskirjades või käesoleva määruse või nende eeskirjade alusel on kehtestatud erieeskirjad.“

Määrus nr 1305/2013

4 Määruse nr 1305/2013 artiklis 5 „Maaelu arengut käsitlevad liidu prioriteedid“ on sätestatud:

Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat „Euroopa 2020“ toetavaid maaelu arengu eesmärke püütakse saavutada järgmise kuue maaelu arengut käsitleva liidu prioriteedi abil, mis kajastavad ühise strateegilise raamistiku asjaomaseid valdkondlikke eesmärke:

[…]

Kõigi nimetatud prioriteetidega panustatakse innovatsiooni, keskkonna- ja kliimamuutuste leevendamist ning nende muutustega kohanemist käsitlevatesse valdkondadevaheliste eesmärkide saavutamisse. Programmid võivad käsitleda vähem kui kuut prioriteeti, kui see on põhjendatud olukorra tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude analüüsi (SWOT-analüüs) ja eelhindamise alusel. Igas programmis tuleb käsitleda vähemalt nelja prioriteeti. Kui liikmesriik esitab nii riikliku programmi kui ka piirkondlike programmide kogumi, võib riiklikus programmis käsitleda vähem kui nelja prioriteeti.

[…]“.

5 Määruse artiklis 17 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ on ette nähtud:

„1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse tehtavaid investeeringuid, mis:

a) parandavad põllumajandusliku majapidamise üldist tulemuslikkust ja jätkusuutlikkust;

b) on seotud ELi toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodete või puuvilla, välja arvatud kalandustoodete töötlemise, turustamise ja/või tootearendusega; tootmisprotsessi väljund võib olla kõnealuse lisaga hõlmamata toode; kui toetust antakse rahastamisvahendite vormis, võib sisend olla ka toode, mida nimetatud lisa ei hõlma, tingimusel et investeering aitab saavutada üht või mitut maaelu arengut käsitlevat liidu prioriteeti;

c) on seotud põllumajanduse ja metsanduse arendamiseks, moderniseerimiseks või kohandamiseks vajaliku infrastruktuuriga, sealhulgas põllumajandus- ja metsamaale juurdepääsu, maakorralduse ja -parandusega, energiaga ja veega varustamisega ning energia ja vee säästmisega; või

d) on mittetootlikud investeeringud, mis on seotud käesoleva määruse kohaselt taotletavate põllumajanduslike keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisega, sealhulgas liikide ja elupaikade elurikkuse kaitsestaatuse või Natura 2000 ala ning muude programmis kindlaksmääratud kõrge loodusliku väärtusega süsteemide üldkasutusväärtuse suurendamisega.

2. Lõike 1 punkti a kohast toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele.

Põllumajandusettevõtte ümberkorraldamisse tehtavate investeeringute puhul suunavad liikmesriigid toetuse põllumajandusettevõtetele vastavalt maaelu arengut käsitleva liidu prioriteedi „Põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine“ suhtes teostatud SWOT-analüüsile.

3. Lõike 1 punktide a ja b kohase toetuse maksimummäärad on sätestatud II lisas. Kõnealuseid maksimummäärasid võib suurendada noorte põllumajandustootjate, ühisinvesteeringute, sealhulgas tootjaorganisatsioonide ühinemisega seotud ühisinvesteeringute, ja rohkem kui ühe meetme kohast toetust hõlmavate integreeritud projektide puhul, samuti selliste investeeringute puhul, mis tehakse artiklis 32 osutatud looduslikust ja muust eripärast tingitud piirangutega aladel, artiklites 28 ja 29 sätestatud tegevustega seotud investeeringute ning põllumajanduse

tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP raames toetatud tegevuste puhul vastavalt II lisas sätestatud toetusmääradele. Ühendatud toetuse maksimummäär ei või siiski ületada 90%.

4. Lõike 1 punktide c ja d kohase toetuse suhtes kohaldatakse II lisas sätestatud toetusmäärasid.

5. Noortele põllumajandustootjatele, kes asuvad esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina, võib anda toetust investeeringute tegemiseks, et saavutada vastavus põllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavatele liidu nõuetele, sealhulgas tööohutusnõuetele. Sellist toetust võib anda maksimaalselt 24 kuu jooksul alates tegevuse alustamise tähtpäevast, nagu on sätestatud maaelu arengu programmis, või kuni artikli 19 lõikes 4 osutatud äriplaanis kindlaksmääratud tegevused on ellu viidud.

6. Kui liidu õigusega nähakse põllumajandustootjatele ette uusi nõudeid, võib toetust anda nendele nõuetele vastamiseks vajalike investeeringute tegemiseks maksimaalselt 12 kuu jooksul alates kuupäevast, kui need muutusid põllumajandusliku majapidamise jaoks kohustuslikuks.“

6 Määruse artikkel 19 „Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng“ on sõnastatud järgmiselt:

„[…]

2. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohast toetust antakse noortele põllumajandustootjatele.

Lõike 1 punkti a alapunkti ii kohast toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele, kes mitmekesistavad oma tegevusvaldkonda mittepõllumajanduslike tegevustega, samuti antakse seda mikro- ja väikeettevõtjatele ning füüsilistele isikutele maapiirkondades.

Lõike 1 punkti a alapunkti iii kohast toetust antakse liikmesriikide poolt kindlaks määratud väikestele põllumajandusettevõtetele.

Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse maapiirkondade mikro- ja väikeettevõtjatele ja füüsilistele isikutele ning põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele.

Lõike 1 punkti c kohast toetust antakse põllumajandustootjatele, kes vastavad väikepõllumajandustootjate kavas osalemise tingimustele ning kes toetusetaotluse esitamise ajal on vastanud sellistele tingimustele vähemalt ühe aasta jooksul ning kes kohustuvad kogu oma põllumajandusliku majapidamise ning vastavad toetusõigused lõplikult teisele põllumajandustootjale üle andma. Toetust antakse alates üleandmise tähtpäevast kuni 31. detsembrini 2020 või see arvutatakse kõnealuse ajavahemiku suhtes ja makstakse ühekordse maksena.

[…]

6. Lõike 1 punkti a kohase toetuse maksimumsumma on sätestatud II lisas. Liikmesriigid määravad kindlaks lõike 1 punkti a alapunktide i ja ii kohase toetuse summa, võttes arvesse ka programmitöö piirkonna sotsiaalmajanduslikku olukorda.

[…]“.

Määrus (EL) nr 1307/2013

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT 2013, L 347, lk 608), artikli 4 „Mõisted ja seonduvad sätted“ lõikes 1 on sätestatud:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

b) „põllumajanduslik majapidamine“ – kõik põllumajandustootja poolt juhitavad ja põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatavad üksused, mis asuvad sama liikmesriigi territooriumil;

[…]“.

Rakendusmäärus (EL) nr 809/2014

8 Komisjoni 17. juuli 2014. aasta rakendusmääruse (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT 2014, L 227, lk 69), artikli 48 „Halduskontrollid“ lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Kõik toetuse- ja maksetaotlused ning muud deklaratsioonid, mille toetusesaaja või kolmas isik peab esitama, läbivad halduskontrolli, mis hõlmab kõiki elemente, mida on võimalik halduskontrolli vahenditega kontrollida. Menetlusega tuleb tagada kontrolli käigu, kontrolli tulemuste ja nende lahknevuste korral võetud meetmete registreerimine.

2. Toetusetaotlusi käsitleva halduskontrolliga tagatakse, et tegevus vastab kohaldatavatele kohustustele, mis on ette nähtud liidu või riikliku õigusega või maaelu arengu programmiga, sealhulgas avaliku hanke, riigiabi või muude kohustuslike standardite või nõuetega seotud kohustused. […]“.

Määrus (EL, Euratom) 2018/1046

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL)

nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT 2018, L 193, lk 1), artikli 63 „Jagatud eelarve täitmine“ lõikes 2 on sätestatud:

„Eelarve täitmisega seotud ülesandeid täites võtavad liikmesriigid kõik liidu finantshuvide kaitsmiseks vajalikud meetmed, sealhulgas seadusandlikud, regulatiivsed ja haldusmeetmed, eelkõige:

a) tagavad, et eelarvest rahastatavad meetmed viiakse ellu korrektselt ja tulemuslikult ning kohaldatavate valdkondlike normide kohaselt;

[…]“.

Bulgaaria õigus

10 21. märtsi 2015. aasta määruse nr 9 ajavahemikul 2014–2020 rahastatud maaelu arengu programmi meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ alameetme 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtetesse“ rakendamise kohta (naredba nº 9 za prilagane na podmiarka 4.1 „Investitsii v zemedelski stopanstva“ ot miarka 4 „Investitsii v materialni aktivi“ ot Programata za razvitie na selskite rayoni za perioda 2014–2020) (*DV* nr 22, 24.3.2015) põhikohtuasjas kohaldatava versiooni (edaspidi „määrus nr 9/2015“) artikkel 8 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Toetusetaotluse esitamise ajal peavad põllumajandustootjad [määruse nr 9/2015] artikli 7 lõike 1 punkti 1 tähenduses vastama järgmistele tingimustele:

1. olema registreeritud põllumajandustootjana […]

2. nende põllumajandusettevõtte minimaalne standardtoodang ei ole väiksem kui 8000 eurole vastav summa [Bulgaaria leevides (BGN)];

[…]

(2) Põllumajandusettevõtte minimaalne standardtoodang § 1 lõike 2 tähenduses esitatakse järgmisi vahendeid kasutades:

1. taotleja haritava maa ja kasvatatud loomade registreerimine ühtses haldus- ja kontrollisüsteemis ning deklaratsioon (vorm) põllumajandusettevõtte minimaalse standardtoodangu arvutamiseks kandidatuuri esitamise ajal; või

2. maa omandi- või kasutusdokument või korraldused […], mis sisaldavad arvutusandmeid, ja deklaratsioon (vorm) põllumajandusettevõtte minimaalse standardtoodangu arvutamiseks kandidatuuri esitamise ajal […]

[…]“.

11 Määruse artiklis 26 on sätestatud:

„Projektiga seotud tegevusi ja investeeringuid, mille elluviimiseks on Bulgaaria õigusaktide kohaselt nõutav sertifikaat, luba ja/või registreerimine, antakse toetust üksnes vastavate sertifikaatide, lubade ja/või registreerimist tõendavate dokumentide esitamisel.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

12 Pärast seda, kui Delid oli 17. aprillil 2015 Plovdivis (Bulgaaria) asuva Oblastna direktsia „Zmedelie“ (piirkondlik põllumajandusamet, Bulgaaria) juures põllumajandustootjana registreeritud, esitas ta 28. mail 2015 toetustaotluse, mis puudutas investeeringuid „linnufarmi seadmete hankimiseks“ maksumusega 2 933 745 Bulgaaria leevi (BGN) (ligikaudu 1 500 000 eurot), ajavahemikul 2014–2020 rahastatud maaelu arengu programmi meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ alameetme 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtetesse“ raames.

13 Oma taotluse põhjenduseks märkis Delid, et ta kasvatab parte Manoles (Bulgaaria) asuvas loomakasvatusettevõttes, mida kasutatakse 15. mail 2014 Business park Manole OODga sõlmitud rendilepingu alusel, ning tema standardtoodang on 20 451,68 eurot.

14 Pärast seda, kui DFZ-Razplashtatelna agentsia (riikliku põllumajandusfondi makseasutus, Bulgaaria) direktsia „Protivodeystvie na izmamite“ (pettusevastase võitluse direktoraat) oli 2016. aasta aprillis ja mais kontrollinud loomakasvatusettevõtet, tegi ta kindlaks, et kontrollimise ajal see ettevõte ei toiminud ega olnud registreeritud Delidi nimele, ning seal ei olnud ühtegi lindu, kuna viimased olid müüdud 7. märtsil 2016. Kontrolli tulemusel selgus eelkõige, et peale Delidi veel toetustaotluse esitanud kaks äriühingut märkisid, et nad peavad parte rendilepingute alusel samas loomakasvatusettevõttes.

15 Neil asjaoludel jättis FNA tegevdirektor 10. juuli 2018. aasta otsusega rahuldamata Delidi toetustaotluse põhjendusel, et viimane ei vasta määruse nr 9/2015 artiklis 8 sätestatud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele.

16 Delid esitas selle otsuse peale kaebuse Administrativen sad Plovdivile (Plovdivi halduskohus, Bulgaaria).

17 Nimetatud kohus jättis 10. märtsi 2020. aasta otsusega selle kaebuse rahuldamata.

18 Delid esitas selle kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse Varhoven administrativen sadile (Bulgaaria kõrgeim halduskohus), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus.

19 Leides, et tema menetluses oleva vaidluse lahendamiseks on vaja tõlgendada määruse nr 1305/2013 sätteid, otsustas Varhoven administrativen sad (Bulgaaria kõrgeim halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas määruse nr 1305/2013 artikliga 17 on kooskõlas, et selline riigisisene õigusnorm nagu määruse nr 9/2015 artikkel 26, mis seab taotlejate puhul, kes taotlevad ajavahemikul 2014–2020 rahastatud maaelu arengu programmi meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ alameetme 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtetesse“ raames toetust, tingimuseks, et toetuse saamiseks peab taotleja esitama tõendi selle kohta, et loomakasvatusettevõte on registreeritud taotleja nimele, nii et see tõendaks, et taotleja on enne toetuse taotlemist tegelenud loomakasvatusega tema poolt juhitavas põllumajanduslikus majapidamises määruse nr 1307/2013 artikli 4 tähenduses, või on määruse eesmärke piisavalt järgitud, kui põllumajandustootja tõendab, et ta tegeleb loomakasvatusettevõtte nõuetekohaselt enda nimele registreerimisega?

2. Kas sellises riigisiseses õigusnormis nagu määruse nr 9/2015 artikli 8 lõike 1 punktis 2 kehtestatud tingimus, mille kohaselt peab taotleja toetustaotluse esitamise ajal tõendama põllumajandustootja minimaalset standardtoodangut, mis ei või olla väiksem 8000 eurole vastavast summast Bulgaaria leevides, on kooskõlas meetme „Investeeringud materiaalsesse varasse“ raames toetuse andmise eesmärgiga määruse nr 1305/2013 artikli 17 kohaselt, maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetidega määruse nr 1305/2013 artikli 5 kohaselt ja ettevõtte standardtoodangu mõistega komisjoni 8. detsembri 2008. aasta (kehtetuks tunnistatud) määruse nr 1242/2008 tähenduses, millega kehtestatakse ühenduse põllumajandusettevõtete liigitus [(ELT 2008, L 335, lk 3)]?

3. Juhul kui vastus teisele küsimusele on jaatav, siis kas tuleb lähtuda sellest, et vahetult enne toetuse taotlemise aega registreeritud põllumajandustootjate puhul on meetme „Investeeringud materiaalsesse varasse“ raames rahalise toetuse andmine määruse nr 1305/2013 alusel välistatud?“

Eelotsusetaotluse vastuvõetavus

20 FNA tegevdirektor ja Bulgaaria valitsus väidavad, et käesolev eelotsusetaotlus ei ole vastuvõetav, kuna esiteks ei ole selles esitatud ülevaadet põhjustest, miks eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatas liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse, ega seost, mille ta on nende sätete ja põhikohtuasjas kõne all olevate riigisiseste õigusnormide vahel tuvastanud, teiseks põhineb eelotsusetaotlus uutel faktilistel tuvastustel, mida pädev haldusasutus ei ole saanud läbi vaadata, ning kolmandaks peaks eelotsusetaotluse esitanud kohus järgima lähenemisviisi, mida ta on juba kinnitanud teistes sarnastes kohtuasjades ja tegema asjas sisulise otsuse, selle asemel et pöörduda eelotsusetaotlusega Euroopa Kohtusse.

21 Seoses sellega tuleb märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on üksnes asja menetleva ja selles tehtava kohtulahendi eest vastutava liikmesriigi kohtu ülesanne kohtuasja eripära arvesse võttes hinnata nii eelotsusetaotluse vajalikkust asjas otsuse tegemiseks kui ka nende küsimuste asjakohasust, mis ta Euroopa Kohtule esitab ja mille asjakohasust eeldatakse. Seega, kui küsimused on esitatud liidu õigusnormi tõlgendamise või kehtivuse kohta, on Euroopa Kohus põhimõtteliselt kohustatud vastama, välja arvatud juhul, kui ilmneb, et taotletud tõlgendamine ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, või ka juhul, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada faktilised või õiguslikud asjaolud, mis on vajalikud nimetatud küsimustele tarviliku vastuse andmiseks (5. mai 2022. aasta kohtuotsus Zagrebačka banka, C-567/20, EU:C:2022:352, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

22 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et kuna eelotsuse küsimused puudutavad liidu õigusnormide, täpsemalt määruse nr 1305/2013 tõlgendamist, siis ei ole ilmne, et taotletud tõlgendus küsimuste kohta tervikuna ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasjaga või et tõstatatud probleem on hüpoteetiline.

23 Järelikult on käesolev eelotsusetaotlus vastuvõetav.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

24 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1305/2013 artiklit 17 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis seavad selles sättes ette nähtud toetuse andmise tingimuseks, et taotleja esitab tema nimele väljastatud tunnistuse loomakasvatusettevõtte registreerimise kohta.

25 Sellega seoses olgu märgitud, et liikmesriigid rakendavad määrust nr 1305/2013 oma maaelu arengu toetusprogrammide kaudu (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Lauku atbalsta dienests (põllumajanduses ettevõtlusega alustamise toetus), C-119/20, EU:C:2021:817, punkt 54) ja see määrus jätab neile võimaluse võtta vastu liidu maaelu arengu prioriteetidele reageerimiseks mõeldud meetmete kogum (vt selle kohta 28. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Piltenes meži, C-251/21, EU:C:2022:311, punkt 63).

26 Iga liikmesriik peaks seega looma riikliku maaelu arengu programmi, mis hõlmab kogu tema territooriumi, piirkondlikke programme või samal ajal nii riiklikku kui ka piirkondlikku programmi, rakendades liidu maaelu arengu prioriteetidele vastavat strateegiat (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Lauku atbalsta dienests (põllumajanduses ettevõtlusega alustamise toetus), C-119/20, EU:C:2021:817, punkt 55).

27 Sellest järeldub, et määrus nr 1305/2013 jätab liikmesriikidele selles ette nähtud toetuse rakendamise korra osas kaalutlusruumi (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Lauku atbalsta dienests (põllumajanduses ettevõtlusega alustamise toetus), C-119/20, EU:C:2021:817, punkt 56).

28 See kaalutlusruum võib hõlmata eelkõige projektide valiku kriteeriume, tagamaks, et maaelu arenguks mõeldud rahalisi vahendeid kasutatakse parimal võimalikul viisil ja selleks, et suunata maaelu arengu programmidega seotud meetmed vastavalt liidu prioriteetidele maaelu arendamiseks, ning taotlejate võrdse kohtlemise tagamiseks (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Lauku atbalsta dienests (põllumajanduses ettevõtlusega alustamise toetus), C-119/20, EU:C:2021:817, punkt 58).

29 Nimetatud kaalutlusruum võib hõlmata ka riiklike maaelu arengu programmide planeerimist ja selle määruse sätete rakendamist, eelkõige määruse 1305/2013 artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus osutatud abikõlblike ettevõtete suurust või abi suurust, nagu nähtub selle artikli lõikest 6 (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Lauku atbalsta dienests (põllumajanduses ettevõtlusega alustamise toetus), C-119/20, EU:C:2021:817, punkt 59).

30 Käesoleval juhul tuleb asuda seisukohale, et riigisisestes õigusnormides ette nähtud nõue, mille kohaselt selles sättes ette nähtud toetuse andmisel kehtib tingimus, et taotleja esitab tema nimele väljastatud tunnistuse loomakasvatusettevõtte registreerimise kohta, kuulub kaalutlusruumi piiresse, mis liikmesriikidel käesoleva kohtuotsuse punktides 27–29 viidatud kohtupraktika alusel on. Peale selle soodustab nimetatud nõue halduskontrolli läbiviimist vastavalt rakendusmääruse nr 809/2014 artiklile 48 ja võimaldab määruse 2018/1046 artikli 63 lõike 2 punkti a kohaselt tagada, et liidu eelarvest rahastatavad meetmed viiakse nõuetekohaselt ja tõhusalt ellu.

31 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 1305/2013 artiklit 17 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis seavad selles sättes ette nähtud toetuse andmise tingimuseks, et taotleja esitab tema nimele väljastatud tunnistuse loomakasvatusettevõtte registreerimise kohta.

Teine küsimus

32 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1305/2013 artiklit 17 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis seavad selles sättes ette nähtud toetuse andmise tingimuseks, et taotleja tõendab, et taotluse esitamise ajal on tema põllumajandusettevõtte toodang vähemalt 8000 eurot.

33 Sellele küsimusele vastamiseks tuleb kõigepealt märkida, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 27 ja 28 viidatud kohtupraktikast, jätab määrus nr 1305/2013 liikmesriikidele selles ette nähtud toetuse rakendamise korra osas kaalutlusruumi, kusjuures see kaalutlusruum võib hõlmata eelkõige projektide valiku kriteeriume, tagamaks, et maaelu arenguks mõeldud rahalisi vahendeid kasutatakse parimal võimalikul viisil.

34 Niisugune tingimus, nagu on põhikohtuasjas kõne all, mille kohaselt peab taotleja tõendama, et taotluse esitamise ajal on tema põllumajandusettevõtte toodang vähemalt 8000 eurot, kuulub käesolevas kohtuasjas Euroopa Kohtu käsutuses oleva toimiku materjale arvestades liikmesriikidele määruse nr 1305/2013 artikli 17 rakendamisel antud kaalutlusruumi piiridesse.

35 Seetõttu tuleb teisele küsimusele vastata, et määruse nr 1305/2013 artiklit 17 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis seavad selles sättes ette nähtud toetuse andmise tingimuseks, et taotleja tõendab, et taotluse esitamise ajal on tema põllumajandusettevõtte toodang vähemalt 8000 eurot.

Kolmas küsimus

36 Kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1305/2013 artiklit 17 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus see, kui taotluse esitamise kuupäevaks uuesti registreeritud põllumajandustootjad jäetakse ilma võimalusest saada selles sättes ette nähtud toetust.

37 Sellega seoses tuleb märkida, et eelotsusetaotluse eesmärk ei ole nõuandvate arvamuste andmine üldiste või hüpoteetiliste küsimuste kohta, vaid liidu õigust puudutava vaidluse tegeliku lahendamisega lahutamatult seotud vajadus (7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Autonome Provinz Bozen, C-102/21 ja C-103/21, EU:C:2022:272, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).

38 Käesoleval juhul aga ei nähtu eelotsusetaotlusest, et põhikohtuasjas kõne all oleva toetuse andmisest Delidile keelduti põhjusel, et taotluse esitamise ajal moodustas selle äriühingu äsja registreeritud põllumajandustootja.

39 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et kolmas küsimus on hüpoteetiline ja seega vastuvõetamatu.

Kohtukulud

40 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

1. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2017. aasta määrusega (EL) 2017/2393, artiklit 17**

   tuleb tõlgendada nii, et

   sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis seavad selles sättes ette nähtud toetuse andmise tingimuseks, et taotleja esitab tema nimele väljastatud tunnistuse loomakasvatusettevõtte registreerimise kohta.

2. **Määruse nr 1305/2013, muudetud määrusega 2017/2393, artiklit 17**

   tuleb tõlgendada nii, et

   sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis seavad selles sättes ette nähtud toetuse andmise tingimuseks, et taotleja tõendab, et taotluse esitamise ajal on tema põllumajandusettevõtte toodang vähemalt 8000 eurot.

Allkirjad